

О П Р Е Д Е Л Е Н И Е

№ 452

гр. София, 18.01.2018 г.

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 42
състав, в закрито заседание на 18.01.2018 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Калин Куманов

като разгледа дело номер **5745** по описа за **2017** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.203 – чл.207 от Административно-процесуалния кодекс (АПК).

Предявени са осъдителни иски с правно основание чл.1, ал.1 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди срещу Българската народна банка. Ищецът Й. Н. Л. от [населено място], ЕГН: [ЕГН], моли Съда да постанови решение, с което да осъди ответника да му заплати:

1. Обезщетение за имуществени вреди в размер на 8 627,97 лв., представляващо лихва за забавено плащане на гарантирания размер на вложенията му в К. АД от 196000 лв. за периода от 30.06.2014 г. до 04.12.2014 г., претърпени вследствие незаконосъобразни действия и бездействия на БНБ, ведно със законната лихва върху главницата, считано от датата на завеждане на исковата молба до окончателното изплащане на сумата за обезщетение.

2. Обезщетение за имуществени вреди в размер на 278 949,29 лв., представляващо разликата между размера на вложенията му в К. АД-в несъстоятелност и изплатения му гарантиран депозит, претърпени вследствие неправомерно бездействие на БНБ да изпълни вменените ѝ със закон функции по осъществяване на ефективен банков надзор, ведно със законната лихва върху главницата, считано от датата на завеждане на исковата молба до окончателното изплащане на сумата за обезщетение.

3. Обезщетение за имуществени вреди в размер на 82 998,29 лв., представляващо лихва за забавено плащане върху сумата по т.2.

С Определение № 4602 от 05.07.2017 г., постановено по настоящото дело, Съдът е оставя без разглеждане осъдителните иски с правно основание чл.1, ал.1 ЗОДОВ, предявени от Й. Н. Л. от [населено място], ЕГН: [ЕГН], срещу Българската народна банка по т.2 – за обезщетение за имуществени вреди в размер на 278 949,29 лв., представляващо разликата между размера на вложенията му в К. АД-в несъстоятелност и изплатения му гарантиран депозит, претърпени вследствие

неправомерно бездействие на БНБ да изпълни вменените ѝ със закон функции по осъществяване на ефективен банков надзор, ведно със законната лихва върху главницата, считано от датата на завеждане на исковата молба до окончателното изплащане на сумата за обезщетение; и по т.3 – за обезщетение за имуществени вреди в размер на 82 998,29 лв., представляващо лихва за забавено плащане върху сумата по т.2; като е прекратил производството по адм. дело № 5745/2017 г. в тези му две части. Със същото определение Съдът е постановил спиране на съдебното производство по настоящото дело в частта на осъдителния иск с правно основание чл.1, ал.1 ЗОДОВ, предявен от Й. Н. Л. от [населено място], ЕГН: [ЕГН], срещу Българската народна банка, по т.1 - за присъждане на обезщетение за имуществени вреди в размер на 8627,97 лв., представляващо лихва за забавено плащане на гарантирания размер на вложенията му в К. АД от 196000 лв. за периода от 30.06.2014 г. до 04.12.2014 г., претърпени вследствие незаконосъобразни действия и бездействия на БНБ, ведно със законната лихва върху главницата, считано от датата на завеждане на исковата молба до окончателното изплащане на сумата за обезщетение, до постановяване на решение от Съда на Европейския съюз по дело № С-571/2016, образувано по отправено преюдициално запитване от Административен съд – [населено място] по адм.дело № 560/2016 г. (публикувано в официален вестник № С 038, 06 февруари 2016).

По реда на инстанционния контрол посоченото определение е частично отменено от ВАС с Определение № 11898 от 10.10.2017 г., постановено по адм.дело № 9944/2017 г., в прекратителната част и е оставено в сила в частта на постановеното спиране на съдебното производство.

Съдът намира, че и в частта на предявените иски по т.2 и т.3 е налице основание за спиране на съдебното производство.

От обстоятелствената част на исковата молба се установява, че вредите се претендират от неизпълнение от страна на ответника БНБ на задължения, вменени му от правото на Европейския съюз в чл.10 във вр. с чл.1, §3, б. „i“ от Директива 94/19/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 30.05.1994 г. относно схемите за гарантиране на депозити.

При извършена от съдията – докладчик служебна проверка във виртуалната деловодна система на Административен съд – [населено място] се установява, че е образувано адм.дело № 560/2016 г., по което с Определение от 04.11.2016 г. е отправено преюдициално запитване до Съда на Европейския съюз (С.), на основание чл.267, §1, буква „б“ от Договора за функционирането на Европейския съюз, със следните въпроси: 1. Разпоредбата на чл.4, §3 от Договора за Европейския съюз и принципите на равностойност и ефективност, трябва ли да се тълкуват в смисъл, че при липсата на национална уредба, допускат компетентността на съда и реда за разглеждане на исковите за вреди от нарушения на правото на ЕС да се определят според публичния орган, който е извършил нарушението и според характера на действието/бездействието, с което е осъществено нарушението, при положение, че прилагането на тези критерии има за последица разглеждане на исковите от различни съдилища - общи и административни, по различен процесуален ред - ГПК и АПК, изискващ внасяне на различни държавни такси – пропорционални и прости, и доказването на различни предпоставки, включително наличието на виновно поведение?; 2. Разпоредбата на чл.4, § 3 Д. и изискванията, поставени от Съда по делото F., следва ли да се тълкуват в смисъл, че не допускат исковите за вреди от нарушения на правото на ЕС да се разглеждат по ред, като този по чл.45 и чл.49 ЗЗД,

който изисква внасяне на пропорционална държавна такса и доказване на виновно поведение, както и по ред, като този по чл.1 ЗОДОВ, който макар да предвижда носенето на обективна отговорност и съдържа специални правила, улесняващи достъпа до съд, се прилага само за вреди от отменени незаконосъобразни актове и незаконосъобразни фактически действия/бездействия на администрацията, и не обхваща хипотези на нарушения на правото на ЕС, извършени от други държавни органи, с правни действия/бездействия, които не са отменени по съответния ред?; 3. Разпоредбите на чл.1, § 3, буква i) и чл.10, §1 от Директива 94/19/ЕО трябва ли да се тълкуват в смисъл, че допускат законодателен подход, като този, възприет в чл.36, ал.3 ЗКИ и чл.23, ал.5 ЗГВБ, според които "изискването съответната кредитна институция да изглежда неспособна за момента по причини, които са пряко свързани с нейното финансово състояние, да изплати депозити и че не съществува близка перспектива тя да бъде в състояние да го направи", е равнозначно на установяване на неплатежоспособност на институцията и отнемане на нейния лиценз, както и схемата за гарантиране на депозитите да се задейства от момента на отнемане на лиценза за извършване на банкова дейност?; 4. Разпоредбата на чл.1, § 3 от Директива 94/19/ЕО трябва ли да се тълкува в смисъл, че за да се дефинира един депозит като "неналичен", следва да бъде установен като такъв с изричан акт на "съответните компетентни органи", след извършване на оценката по буква "i" от същата разпоредба, или допуска поради празнота в националното законодателство, преценката и волята на "съответния компетентен орган" да се извлича по тълкувателен път от други негови актове – например в случая от Решение № 73/20.06.2014 г. на УС на БНБ, с което К. е поставена под специален надзор, или да се презумира от обстоятелства, като тези в главното производство?; 5. При обстоятелства, като тези в главното производство – когато с Решение №73/20.06.2014 г. на УС на БНБ са преустановени всички плащания и операции, вложителите са били лишени от възможността да подават заявки за плащане и не са имали достъп до депозитите си за периода от 20.06.2014 г. до 06.11.2014 г. – следва ли да се приеме, че всички гарантирани безсрочни депозити (за които не се изисква предизвестие за разпореждане и се плащат незабавно при поискване) са станали неналични по смисъла на чл.1, § 3, буква i) от Директива 94/19/ЕО, или условието "да не е платен дължим и платим депозит", изисква задължително вложителите да са предявили до кредитната институция искане (заявка, покана) за плащане, което да не е изпълнено?; 6. Разпоредбите на чл.1, § 3, буква i, чл.10, § 1 от Директива 94/19/ЕО и съображение (8) от Директива 2009/14/ЕО, трябва ли да се тълкуват в смисъл, че свободата на преценка на "съответните компетентни органи" при извършване на оценката по чл.1, §3, буква i) във всички случаи е ограничена от срока по изр.2 на буква i, или допускат за целите на специалния надзор, като този по чл.115 ЗКИ, депозитите да останат неналични за срок по-дълъг от посочения в Директивата?; 7. Разпоредбите на чл.1, §3, буква i) и чл.10, § 1 от Директива 94/19/ЕО имат ли директен ефект и предоставят ли на вложителите в банка, включена в схема за гарантиране на депозитите, в допълнение към правото им да бъдат компенсирани от тази схема до размера по чл.7, § 1 от Директива 94/19/ЕО, и правото да ангажират отговорността на Държавата за нарушение на правото на ЕС като предявят срещу органа, длъжен да установи неналичността на депозитите, иск за вреди от забавено плащане на гарантирания размер на депозитите, когато решението по чл.1, § 3, буква i) е взето след установения в Директивата 5-дневен срок и забавата се дължи на действието на оздравителна мярка, целяща да предпази банката от

неплатежоспособност, наложена от същия този орган или при обстоятелства, като тези в главното производство, допускат национално правило, като това по чл.79, ал.8 ЗКИ, според което БНБ, нейните органи и оправомощените от тях лица, носят отговорност за вреди, причинени от надзорните ѝ функции, само ако са причинени умишлено?; 8. Дали и при какви условия нарушението на правото на Съюза, изразяващо се в невземане на решение от "съответния компетентен орган" по чл.1, § 3, буква і от Директива 94/19/ЕО, съставлява "достатъчно съществено" нарушение, което може да ангажира отговорността на държава членка за вреди чрез иск срещу надзорния орган, и дали в тази връзка са от значение обстоятелствата: а) че във ФГВЛ е нямало достатъчно средства за покриване на всички гарантирани депозити; б) че през периода, през който плащанията са останали спрени, кредитната институция е била поставена под специален надзор, целящ да я предпази от неплатежоспособност; в) че депозитът на ищеца е изплатен след като БНБ е констатирала, че оздравителните мерки са неуспешни; в) че депозитът на ищеца е изплатен ведно с дохода от лихви, начислени включително за периода 20.06.2014 г. – 06.11.2014 г.? По отправеното преюдициално запитване пред Съда на Европейския съюз е образувано дело № С-571/2016.

От изложеното следва, че въпросите, поставени в преюдициалното запитване, се отнасят до тълкуване разпоредбата на чл.4, § 3 Д. относно компетентността на съда и реда за разглеждане на исковете за вреди от нарушения на правото на ЕС, както и конкретни б въпроса свързани и с настоящия казус. Отправеното преюдициално запитване изцяло обхваща хипотезата на търсената в настоящото производство защита, тъй като се претендират вреди от нарушение на правото на ЕС по иска за обезщетение за вреди представляващи лихва за забавено плащане на гарантирания размер на депозита, за което конкретен ред по българското законодателство не е предвиден.

При тези факти Съдът приема, че даденото тълкуване на С. по преюдициалното запитване по адм.дело № 560/2016 г. на АС-Варна следва да бъде съобразено и от настоящия съд при постановяване на съдебното решение. Съгласно изричната разпоредба на чл.633 ГПК решението на С. е задължително за всички съдилища и учреждения в Република Б., поради което следва да бъде изчакано произнасянето на С..

Така мотивиран и на основание чл.229, ал.1, т.4 ГПК, Съдът

О П Р Е Д Е Л И

СПИРА производството по адм.дело № 5745/2017 г. по описа на Административен съд-София град, В ЧАСТТА на осъдителните иски с правно основание чл.1, ал.1 ЗОДОВ, предявени от Й. Н. Л. от [населено място], ЕГН: [ЕГН], срещу БНБ, както следва:

по т.2 - за присъждане на обезщетение за имуществени вреди в размер на 278 949,29 лв., представляващо разликата между размера на вложенията му в К. АД-в несъстоятелност и изплатения му гарантиран депозит, претърпени вследствие неправомерно бездействие на БНБ да изпълни вменените ѝ със закон функции по осъществяване на ефективен банков надзор, ведно със законната лихва върху главницата, считано от датата на завеждане на исковата молба до окончателното изплащане на сумата за обезщетение.

по т.3 - за присъждане на обезщетение за имуществени вреди в размер на 82 998,29 лв., представляващо лихва за забавено плащане върху сумата по т.2.

Определението може да бъде обжалвано с частна жалба пред Върховния административен съд в 7-дневен срок от съобщаването му на страните.

СЪДИЯ: